

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. In Occidente Episcopi eligebatur cleri & populi suffragiis & iudicio
Episcoporum. Probatur ex Cypriano.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

ctionis Episcopis, clero & plebi consensum olim relinquebant. Tertium erratum est, quod existimet collegium Episcoporum in hoc canone non excludere saltem cœtum Ecclesiæ. Certum quippe est per septimæ synodi canonem tertium, ex præscripto, ut putabat, prioris Nicænæ synodi, solidas electiones ad Episcopos solos revocatas, licet consilia cleri non fuerint insuperhabita, saltem in Ecclesiis insignioribus. Quapropter octava synodus idem canone suo sancivit, quod deinde ab Episcopis in Oriente passim ex recepto jure usurpatum fuit. Id ostenditur eximie ex contentione quæ inter Polyeuctum Constantinopolitanum & reliquos Præsules orta est ob electiones Episcoporum, quas sibi solis isti vindicabant, Polyeuctus verò contendeat Episcopos teneri secum de illis communicare. Τῶν ἰδῶν εἰς ἐκείτους ἐλάθοντες ἡ ἀδελφὰς ἐψηφίζεσθαι ἐς ἀεὶ ἡγεμῆνοις. Ἐδὲ σπεύδουσιν κοινοδοῦν αὐτὰς τῶν ἀδελφῶν ἐκείτων ἡμελλόντων ἡψηφίζεσθαι, inquit Zonaras in Nicephoro Phoca.

CAPVT VIII.

Synopsis.

I. In Occidente Episcopi eligebantur cleri & populi suffragiis & iudicio Episcoporum. Probatur ex Cyrilliano.

II. Probatur etiam ex canone quinto Sardicensi, qui explicatur. Notatus interpretæ Græci.

III. Tum ex concilio Carthaginensi tertio, quod explicatur.

IV. Veterem illum usum paucis verbis complexus est Concilium Carthaginense quartum.

V. Anysius Thesalonicensis Episcopus, à Macedonicis populis obsecratus, ab Episcopis electus est.

VI. Pontificum Romanorum decreta electio persona collata est in arbitrium cleri & populi, etiam absque synodi episcopalis presentia: qui decretum de electione ad Metropolitanum mittebant. Ad istum verò pertinebat confirmatio vel rescissio electionis.

VII. Hujus nova forme origo tribuenda est Siricio Papa & sequentibus Pontificibus. Eam Ambrosius Mediolanensis Episcopus etate Siricij amplexus esse videtur.

VIII. Siricius docet Diacono presbyterium vel episcopatum dari si cum cleri & plebis evocaverit electio. Sed ei electioni adjungendum iudicium Metropolitanum.

IX. Eundem ordinem observari iubent Innocentius, Zozimus, Bonifacius, & Celestinus.

X. Reseruntur verba Leonis primi quibus id ipsum statutum & amplificatum est. Explicatur ejus verba.

XI. Præcipua partes tribuuntur Clericis in agenda electione. Ratio hujus institui. Illustrata Leonis in hanc rem verba.

XII. Perduravit synodorum usus, quoad electiones Metropolitanorum. Probatur ex eodem Leone.

XIII. A Carthaginensi Concilio profectum ut vacanti Ecclesia Episcopum interventorem seu intercesso-

rem Metropolitanus præficiat. Is apud Gregorium magnum vocatur Visitator. Munus ejus describitur. Decretum electionis fieri non posse absque presentia Visitatoris admonet Papa Symmachus.

I. SED relictis Græcis, qui tandem ad Imperatoris arbitrium electiones omnes retulerunt, nunc redeundum est ad perspiciendam quæ in Ecclesia occidentali inducenda est in electionibus immutationem.

Observabat ista vetus illud institutum, ut ab Episcopis, à clero, & à plebe in unum congregatis eligeretur qui præficiendus erat Ecclesiæ vacanti; cum illo tamen discrimine quod superius adnotavi, ut iudicium esset Episcoporum, cleri verò & populi suffragium. Illis testimoniis addi potest Cypriani locus de Cornelij Papæ electione: Factus est Episcopus de Dei & de Christi ejus iudicio, de Clericorum penè omnium testimonio, de plebis que tunc adsuit suffragio, & de sacerdotum antiquorum & bonorum virorum collegio. Conventum sacerdotum sive Episcoporum vocat collegium; à quo juxta testimonium Clericorum & plebis suffragium decreta fuerat Cornelij ordinatio, qui hoc pacto de Dei & Christi iudicio factus fuerat Episcopus.

II. Dubitari non potest quin eandem formam sequerentur reliquæ Occidentis provincie. Quod evincitur manifestè ex specie proposita & decisa in canone quinto Sardicensis Concilij anno trecentesimo quadragesimo septimo, ubi agitur de provincia plurimis quondam Episcopis instructa, in qua unus remanserit Episcopus, aliis putà fato functis, ille verò solus negligat populis petentibus ordinare Episcopum, adjunctis scilicet sibi collegis ex vicina provincia, quos potest convocare. Etenim ut nullus in alienam provinciam debet irruere, nisi vocatus ab Episcopis, ita, si rogetur, potest accedere ad agendas functiones ecclesiasticas. Populi autem conveniunt vicinæ provincie Episcopos, quod alioqui ad eos non pertineret nisi ob Episcopi negligentiam. Episcopi vicini debent literis suis provincialem Episcopum convenire, eique ostendere justam esse populi petitionem, & ut ipsi accedant ut cum eo ordinent Episcopum. Quòd si nihil rescripserit, satisfaciendum esse populis constituit canon, ut veniant ex vicina provincia Episcopi, & ordinent Episcopum. En synodum Episcoporum, quæ ad Ecclesiam vacantem accedit ut ordinet Episcopum, id est, ut tractatu habito cum clero atque populo, designet præficiendum Episcopum, eique manus imponat. Græca interpretatio malè sententiam hujus canonis expressit, & speciem retulit ad Episcopum qui